

6138

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d' Espanya fizarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIO y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico. 2.—Estranger, 2'50.

LA COMEDIA DE LAS ELECCIONS

No 's cansin portant lo vot,
aixó son papers mullats:

los senyors que han de sortir
ja 'ls tenim encasillats.

HASSANYAS DEL DILUVI

OT Barcelona ha llegit la historia de La Salvadora en sas relacions ab El Diluvi, inserta en los últims números de La Esquilla de la Torratxa: tot Barcelona ha llegit també las contestacions que ha tingut á bé donar aquell periódich.

Tothom esperava que hé ó mala ment procuraria sincerarse dels càrrecs gravíssims que li han sigut dirigit; y no obstant ni un sol argument, ni la mes mínima rectificació ha pogut oposar á aquella serie de datos y de fets, capasson d' aplanar una montanya de roca viva. Tot lo consignat en aquells articles subsisteix y subsistirà sempre en tota la seva integritat. Serà la vestimenta que ostentará 'l Diluvi en la picota, ahont 'l hem deixat clavat per tota la vida.

Si 'l Diluvi posseís lo que ha de tenir tota publicació periódica, pera gosar de la estimació del públich; si 'l Diluvi compregués las exigencias del sacerdoti de la premsa, procuraria fer olvidar lo seu origen, degut als fondos de La Salvadora, y aquells misteriosos cambis de títul pera descartarse dels efectes de un embarch judicial, en lo qual sucumbiren y están su umbint encare tantas víctimas, y del qual sols els culpables de tots los estragos causats tingueren l' atreviment de sustreures. Perque la veritat es que qual-sevol periódich que tinga aquests dos punts negres en la seva historia está desautorizat pera dirigir-se al públich.

Y ell, lluny de buscar en una conducta correcta y prudenta aquest olvit tan necessari ¿qué fa?

Agravar la seva situació ab los seus insults, ab las sevas falsedats, ab las sevas surtidas de tó, ab los seus escándols. Quan hauria de callar es quan mes brava-teja; quan mes aplatat apareix als ulls del públich, es quan mes crida que 'ns ha vensut, que 'ns ha deixat ab la qua entre las camas.

Va de quènto.

Va sonar un dia en la soletat de un corredor prop de una sala ahont s' estava celebrant una tertulia l' espatech de una formidable bofetada. Tots los contentulís al sentir-la van abocarse á la porta, á veure lo que ocorria, y 'l que l' havia rebuda per no passar

per la vergonya del agravi, digué ab tota la barra y ab to altiu:—Perque t' serveixi de lissó—volent fer passar per castigat al castigador.

Pero 'ls tertulians al veure que qui aixís parlava tenia la galta vermella y 'ls cinch dits perfectament estampats en ella, van posarse á riure de aquell insensat, al veure que unia 'l ridícul al oprobí.

Afortunadament lo cas del Diluvi no ha passat en un corredor fosch solitari, sino á la vista del públich. L' acte de la bofetada l' ha presenciat tothom y l' estampa dels cinch dits ha quedat eteraament marcada en lo seu rostre. Cinch dits, cinch articles sobre La Salvadora. Ja no hi ha qui li tregui aquesta marca.

¿Qué signifícan, després de aixó, todas las sevas bravatas?

Signifícan senzillament que 'ls que redactan El Diluvi s' han arribat á figurar qu' escriuhen aquest periódich únicament pels imbecils.

Els qu' en son conat de defensa de La Salvadora al tractar dels dividendos ficticis van considerar com cosa corrent el timo del cartutxo de perdigons, no té res d' extrany qu' en lo terrenó periodístich tractin de practicar una maniobra análoga contant ab l' imbecilitat dels seus lectors. Aixís desde la fanguera ahont han caygut, plens de verdanchs y de brutícia, per no aixecarse'n may mes, cridan, com uns desesperats:

—¿Quina pallissa que 'ls hem donat!

No hi ha mes remey que deixarlos. Que cridin y que s' revolquin tant com vulguin.... Com mes bramin, mes atraurán l' atenció del públich, y com mes se revolquin, mes s' embrutarán.

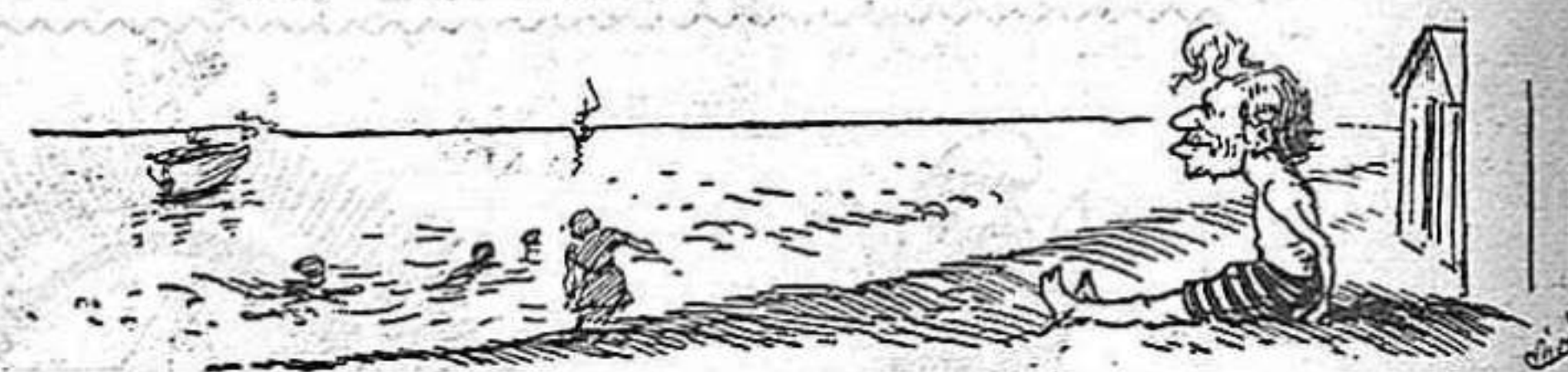
Però no sols pels imbecils creuhen escriure 'l seu periódich. Se figuran també escriure'l pels rufians. O sino aquí está per demostrarho l' ncident Almirall.

Necessitant, per una part, distreure l' atenció del públich fixada en l' assumpto de La Salvadora, y per altra part parar lo cop que amenssa al hereu del Sr. Gasull (y que li caurrá á sobre pesi á qui pesi, quan arribi l' hora) van inventar la intervenció del Sr. Almirall en los nostres treballs periodístichs.

Ja ho saben ells que 'l Sr. Almirall ni ara, ni may ha sigut redactor, colaborador, ni inspirador dels nostres periódichs. Era precis ferlo ser dels nostres á tota costa. ¿Y per qué? Senzillament perque D. Valenti Almirall va mereixer la confiansa de D. Ro-endo Arús y es l' executor fidel de sas postreras voluntats. Era precis buscar un derivatiu á l' herencia Gasull.

Tothom sab la delicadesa ab que 'l Sr. Almirall compleix lo seu encàrrec. ¿Qu' es que pot duptar de la seva honradés immaculada?

Lo Sr. Almirall davant de un cúmül de atachs tan intempestius com injustificats, va fer lo que devia un

home de honor y de vergonya: lo que no farán may els homes de La Salvadora.

—¿Qué voléu?—va preguntar als del Diluvi.—¿Voléu tractar aquest assumpto davant dels tribunals de justicia? Llavoras que l' autor de las ofensas que se 'm dirigeixen tregui la cara. No es decorós ni lícit que qui ataca á una persona decent s' escudi detrás de un testaferró.

¿Voléu examinar l' assumpto ab tots los seus pormenors, ab tots los seus details, y sols per probas morales? Nombrem de comú acort un tribunal de honor compost de cinch individuos. Designem dos personas per part y jo desd' ara ofereixo la presidencia de aqueix jurat ó bé al Sr. Laribal, ó bé al Sr. Lasarte, ó bé al Sr. Feliu y Codina, tots tres redactors del Diluvi. Dintre del tribunal de honor vosaltres seriau tres contra dos. Presentinse en contra meva todas las acusacions degudament formuladas; jo 'm justificaré y espero sortir triunfant de la proba.

¿Se pot donar major hidalguia per part del Sr. Almirall?

Donchs el Diluvi retxassa y s' burla de aquesta solució. Li fa por tenir que demostrar las sevas insinuacions infames. No busca la veritat sino l' escándol. A las injurias anteriors hi atengeix novas injurias, y 'l miserable autor de aquests atachs, de aquestas ofensas, no té siquiera 'l valor de dir:—Soch jo, fulano de tal, qui te las infereix.—Las escriu baix lo vel del anónim y, per si s' presenta una querella judicial, ja té previngut al home de pallá, que compareixerá á assumir tota la responsabilitat.

Aixís s' escriu El Diluvi. ¿No es veritat que davant de aquesta cáfila d' embruta quartillas fins aquells homes que van fundar La Salvadora resultan personas dignas?

¿Y pretén que nos altres ens prestém á donarli explicacions sobre la nostra elecció de regidors y sobre 'l nostre retraiment dels treballs del Consistori?

¿Fugi d' aquí!

Quan sapiguém qui respon de lo qu' escriu ab la seva persona y en tots los terrenos, pensarém lo que hem de fer.

Avuy no podém, ni devém fer altra cosa que senyalar á l' atenció del públich y de las personas honradas aquest cas inaudit y sense precedents en la premsa de cap mes país del mon.

La conducta del Diluvi es ben digna de la seva his-

EXCURSIONS D' ISTIU

EL MONASTERIO DE PIEDRA (ARAGÓ)

UNT viatjant y corrent terras trobin un recó de mon regalat de ricas ayguas, sombrejat d' arbres corpulents, y acariciat pel sol al hivern y al istiu per aquells ayres fins tan enemichs de la desgana, ja poden dirho sense temor d' equivocarse:—Aquí hi havia hagut frares.

Els sabian trobarlos millor que ningú aquests sitis privilegiats. En ells construhian sos magnífichs convents, y entregats á la bona vida, esperavan tranquils y regalats un' altra vida millor y si per un acás aquesta no existís, las delicias celestials ja las havian disfrutadas á la terra, y al morir tot aixó tenian de ventatja.

Lo Monastir de Piedra, situat en lo partit judicial de Ateca, frontieris ab la provincia de Guadalajara, es fill legítim y natural del Monastir de Poblet. Frares de Poblet sigueren sos fundadors, y tant pródichs ab l' un com ab l' altre s' mostraren els reys aragonesos.

Sigueren sos abats senyors feudals de la comarca, gosant de tots los drets units á tan elevada condició. Seria curios averiguar en quin forma usarian el ferma despoli forçada, que l' amich Amat y Campmany ha portat á la escena catalana, prerrogativa feudal coneguda vulgarment per dret de cuixa, perque es de creure que no serian tan tontos que se 'l deixessin perdre.

Los alrededores de Piedra constituheixen un verdader paradís colocal en mitj de un desert pedregós, árit y ras. Aquella extensa y ombrívola fondalada que 'l riu Piedra rega y acaricia ab lo suau rumor de sas cascadas, contrasta ab las serras vehinas cubertas de farigolas, salvias y romanins, y ab los esqueys d' las aspras timbas torradas pel sol, á través de sigles y sigles.

Lo convent es espayós. La part antigua senyoreja ab sas espléndidas dependencias de la sala picada, entre las quals s' hi conta un claustre, la sala

capitular, la cuyna y 'l refetor, pessas magníficas aquestas dos últimas, com consagradas al Deu la gula, una de las deitadas mes veneradas en los antichs convents.

La part moderna está formada per una escala monumental, grandiosa, com pocas se'n veuhen y uns grans cossos d' edifici que contenen un sens fi de celdas. Las celdas dels frares de Piedra son cómodas habitacions, compostas de un corredor que serveix de ante-sala, una sala y una cambra: las altras tenen eixida á una galeria que dona á mitj-jorn (quin regalo per l' hivern!) y las baixas surten á un jardinet. Menos espay que aquellas habitacions destinadas á un home sol tenen la major part dels pisos que ocupan las familias obreras en las grans ciutats.

Queda per fi l' iglesia, grandiosa; pero enrunada, tota cuberta de adornos de guix de gust barroch que van cayent á micas, deixant al desnú l' artística carcanada de l' antigua arquitectura.

Los aucells l' han presa pel seu cómpite. Los pardals nian en los forats; las orenetas penjan sos nius de fanch en las cornisas; las ratas pinyadas passan lo dia en las escaletas, y sols cap al tart surten á la casa dels mosquits, emprenent son vol incert y silenció. Quan es negra nit se senten los planívols viulets de las ólivas y las xutas refugias en la torre del campanar.

Fora del convent que ocupa una gran extensió de terreno voltat de tapias guarnidas ab torres rodonas, se troba 'l Parch mes admirable que pugna imaginarse. Per entremitj de un bosch espés y frondós de treixas, faigs, nogueras, plátanos, lladoners, albas, polls y altres arbres de gran corpulencia, baixan fins al llit del riu un sens fi de caminals, interromputs á cada punt per cómodas plassetas, desde las quals se disfrutan un sens fi d' admirables perspectives. S' arriba, al últim, al fons de la estreta vall, y s' troba una successió de cascadas. Cinch ó sis, á poca distancia l' una de l' altra; pero mitj amagadas per la vegetació, á fi de que no pugan dominarse de un sol cop d' ull, se presentan successivament á la vista del espectador, todas variadas y l' una mes capritxosa que l' altra. ¿Quina hermosura!...

Per últim tota l' aygua del riu reunida en un sol caudal, troba un tall estret y una horrosa timba tallada á plom, que no tindrà menos de 80 metros d' alsaria, y s' precipita en massa produhint un estrépit atronador y alçant al caure un espés núvol d' aygua pulverisada, que 'l vent arremolina. No pot concebirse un espectacle mes imponent.

A mitja timba té la seva obertura una espayosa cova d' estalactitas irrisadas qu' es la joya de Piedra. S' hi baixa cómodament per una serie d' escalas obertas en la penya, y allá á las quatre de la tarde, quan la llum del sol fereix de plé á plé 'l raig de la cascada que forma com una cortina líquida tapant l' entrada de la cova, tot aquell recinte s' inunda de una llum suau y misteriosa, y en l' interior se forma un espléndit arch de Sant Martí, mentres las espesas gotas que s' desprenen dels caramells y de las penyas del sostre, adquiereixen l' aspecte de una pluja de brillants, esmeraldas, rubís, ópals y altras pedras preciosas.

No hi ha artista al mon que siga capás de concebir major maravella.

Després lo riu forma una serie de recotzes, que s' han aprofitat magníficament, convertintlos en estanys y bassas, destinats á la cria de trufas y salmons.

No 'm queda espay per descriure aquell notable establiment de piscicultura, ahont los ous de las truytas son fecundats artificialment, y ahont neixen y s' desarrollan aquets peixos tan estimats, per milers y milers. Es un establiment oficial, que marxa per compte del govern, obehint á la idea de repoblar los rius d' Espanya, cada dia mes esquilmat de pesca.

¿Qué opulenta seria la nostra nació si se sabessin aprofitar degudament todas las sevas riquesas naturals!...

Piedra avuy es un siti de recreo obert al públich. Lo seu actual propietari. l' eminent literat D. Frederich Muntadas, es un bon catalá, animat del esperit de la nostra terra, y que com á tal ha fet de Piedra una possessió en la qual s' hi uneixen la utilitat y la hermosura.

Numerosos visitants hi acuden continuament, durant la temporada d' istiu, y un altre catalá, D. Andreu Vilaseca, té al seu càrrech lo servey de fonda y hospederia. No hi ha barceloní de la generació de vint ó vinticinch anys enrrera, que al sentir pronunciar lo nom de 'n Vilaseca, no s' llepi 'ls bigotis, recordant los bons ápats que servia en son restaurant dels Camps Elisseos. Donchs avuy es lo mateix cuynar de llavoras.

En resum: actualment Piedra es un monastir secularizat. Los frares van dir al fundarlo:—Aquí s' hi está com al cel.

Y las infinitas personas que ara 'l visitan, no poden menos d' exclamar:—Tenian rahó 'ls frares.

P. DEL O.

toria. Nasqué de *La Salvadora*, viu del escàndol y no hi ha mes remey que deixar-lo coure en la salsa de la cobardia.

Quan signi cuyt, qui'n vulga menjar que'n menji. Pitjor per ell!

P. DEL O.

L' ESPANYA Á L' AYGUA

ENTRES els ministres se banyan, la pobre nació s' ofega.

Tothom es á l' aygua, ells y ella. Pero 'ls ministres y 'ls homes públics s' hi ficen per recreo y 'n surten quan volen. En cambi á la desventurada Espanya li fan estar per forsa, y cada dia s' enfonza més y més.

¿Qui la treurá de aquesta situació angustiosa?

¿Qui serà 'l seu salvador?

Es inútil buscarlo. En los presents moments no s' veu, ni s' endavina.

Lo passat istiu en aquests mateixos dias se ovira-

van neg:ors de tempestat, se sentian rumors fondos de terremoto y á lo millor esclataven explosions en istils diversos.

Vitoria donava 'l primer exemple, alsantse ayrada contra 'ls que intentaven arrebatarli una gran part de la seva vida. Seguía San Sebastián y en presencia de las institucions *guernikakava* al home del tupé. En vint poblacions mes surgian conflictes mes ó menos pavorosos. Los dias del govern semblavan contats.

Y no obstant tots aquells rebomboris qu' expressavan la indignac ó del poble no sigueren mes que turbonadas d' estiu. Varen passar sense deixar rastre.

Vingué la cayguda de la fulla, y esclatá 'l conflicte de Melilla. L' honra de la nació quedá á mercé del govern fusionista, y tothom sab l' us que feu aquest del patrimoni de patriotisme que 'l país en un moment d' entusiasme, posá en sas mans.

Aquella pau sense honra; aquell envió de forsas á las platjas africanas al mando de mes de trenta generals, sens altre objecte que 'l de que poguessem oir una missa de campanya; l' anada del héroe de Sagunto á la capital del Marroch á regatejar una indemnización insuficient y mal pagada, forman un conjunt de vilipendis més que suficients per acabar ab un govern y ab alguna cosa mes encare.

Y no obstant lo govern se banya y l' Espanya s' enfonza.

En tot país de institucions lliures, la nació representada en Corts té 'l dret de intervenir directament en la cosa pública. En los moments de perill ó de conflictes las Corts deuen ser convocadas á ff de que decideixin tot alló que á la nació convinga.

Donchs com si las tals Corts no existissen, permanesquen tancadas mesos y mesos. La fractura del peroné de 'n Sagasta fou aparentment la causa de aquella dilació imperdonable, y ab aixó s' demostrá que en certas balansas regularisadoras pesa mes l' os de la cama del tupé que la vida de la nació.

Per últim se reuniren. ¿Y per qué?

¿Per residenciar al govern? Ja totas las qüestions que podían cedir en dany del ministeri estavan esbravadas, eran menjar rescalfat, l' opinió pública girava la cara ab disgust, ab fástich.

¿Se reuniren al menos per confeccionar uns pre-supostos qu' estronquessin de una vegada la sangría oberta del déficit permanent, per la qual s' escola la vida de la nació? Tampoch.

En lloch de tractar de un asunto tan vital als interessos públics, los homes que tenen lo deber y 'l compromís d' honor de regularisar l' Hisenda, posaren á discussió la qüestió del tractat ab Alemania, que consumí tota la legislatura.

Y fins en aquest punt concret sigueren vençuts miserablement.

Los seus designis anti-patriótics fracassaren de la manera mes l'astimosa.

Un altre govern hauria dit:

—Jo no puch permaneixer ni un dia mes al davant dels negocis de la nació: soch impotent per tot: em tallo 'l tupé y 'm retiro.

Y ells en cambi benehiren las calors del istiu, llicenciaren als diputats y als senadors y se 'n anaren tranquilament á pendre banys, deixant á la pobra Espanya ab l' aygua 'l coll.

Y prenent banys se troban ara, més tranquils que may.

Viure, gosar, distreures, segurs de no tenir ni tant sols los mals-de-cap que l' any passat, durant la temporada d' istiu 'ls produhiren un cúmul tan gran de sobressats; tal es avuy la seva missió, y la compleixen á cor obert, calculant únicament lo moltíssim temps que 'ls queda encare de bona vida.

Lo qu' es ells no pensan en res mes.

O sino ¿qui 'ls susstituiria? ¿Los conservadors? Están dividits y tant ó mes desacreditats que 'ls mateixos fusionistas. ¿Un govern intermedi precedit per l' héroe de Sagunto? Llavors desapareixeria 'l torn pacífich dels dos partits monárquics y las institucions quedarian seriament compromessas.

De la part de fora no pot tampoch venir res que de moment tinga de inquietarlos. Lo fraccionament dels partits republicans engendra la impotencia mes l'astimosa. Interín se decideix quina podrá ser la millor República, si la federal ó la unitaria, no s' adelanta un pas y mentres se posa en clar quins procediments son millors per obtenirla prompte, no s' vá á la revolució ni s' vá tampoch á las urnas.

Y l' Espanya s' enfonza... y 'ls ministres se banyan.

May, en lo que vá de sigle, haviam alcansat un estat de cosas tan vergonyós, un marasme tan universal.

Las épocas mes luctuosas com aquella en que xiulava 'l látigo de 'n Narvaez eran preferibles á l' actual. La tiranía al menos engendrava l' ira popular, y á través del martiri se veyá brillar una esperansa que al ff tingué cumpliment ab la memorable Revolució de 1868.

Avuy tot es mort, tot apagat: ningú s' conmov, ningú s' irrita per res... y 'ls ministres se banyan.

Y á l' Espanya, á aquella nació viril de altres dias, no sembla sino que se li haja transformat la sustancia vital en pasta de bolado.

Perque está ficada al aygua... y s' está fonent.

P. K.

ELLA Y ELLS

Los ministres als banys;
l' Espanya al aygua.

SONET

¿Quina vidassa allá á Sant Sebastian!
No cal sino que duri sempre així!

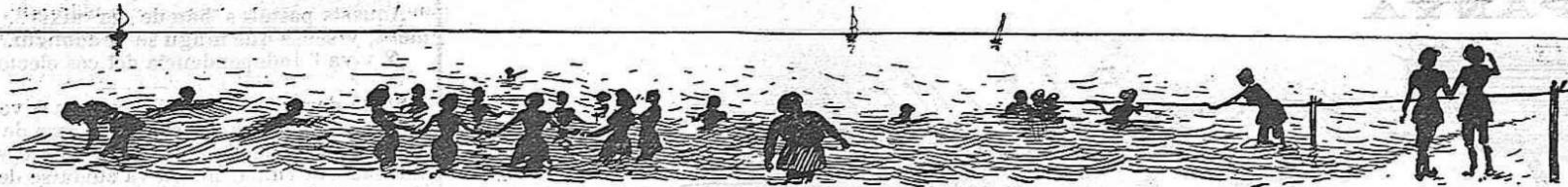
ESpanya ALS PEUS D' ALEMANIA

—¡Caprivi sigas bon noy
y no 'ns armis mes masega!

—¡Mira que aquesta actitut
ens sofoca y ens ofega!

Lo Nejo.

UNA BROMA PESADA

As a pas y embutxacantse las petxinas que troba per l'arena—perque aquesta gent no pot viure sense embutxacar una cosa ó altre—lo ministre d'Hisenda 's passeja, tot prenent la fresca, per una platja solitaria.

—¡Qué aviat s'arreglaria Espanya—diu de repent y clavant la mirada en la sorra:—qué aviat s'arreglaria, si aquesta arena 's tornés or!

Apenas acaba de dirho, se sent un copet a la espatlla: lo ministre 's gira y 's troba al davant d'un individu de tan raríssim aspecte, que no n'hi ha un altre que pugui compararseli.

Arrossega qua; los ulls li despedeixen uns filets de llum; per la boca li surt una bravada de sofre...

—¿M'has cridat?—pregunta 'l' desconegut, posantse 'ls braços a la cintura, ab un ayre que efectivament no li escau gran cosa.

—¿Jo?—fa 'l' pobre ministre, tan extranyat de 'l' aparició del home com de la seva pregunta:—No hi cridat a ningú.

—No obstant; jo hi sentit que deyas que si aquesta arena 's tornés or... Y com aixó, únicament jo puch ferho.

—¿Qu'ets tú?

—Lo diable.

Lo ministre dona involuntariament un pas endetrás, com si aquella visita no fos del seu gust; pero 'l' diable l'agafa per la solapa, y donant a sas paraulas un tó melós y persuasiu, exclama:

—¡Dimontri! ¿Que 't fa pò 'l' diable, per ventura?

—Home... tant com pòr!... Lo que hi ha de cert es que no 'm fas gayre goig.

—No t'alarmis y párlam ab tota franquesa. Espanya m' es simpática, diablement simpática, y ja que tan numerós contingent em dona, voldria probarli 'l' meu afecte d' alguna manera. Digas: ¿de qué 't queixavas ara mateix?

—La veritat, deya lo de sempre: que no tenim un pa a la post, que aixó s' acaba y que 'ns en aném a can Pistras a marxas dobles.

—¿Tan apurats estén?

—¡Una barbaritat! La taronja está espremuda: la agafas, apretas, y no 't surt ni una gota de such. Pegas cop de llançeta al poble, y ja no li fas rajar sanch.

—¿Cóm hi heu arribat a aquesta situació?

—¡Oh! Escorcollam: no hi ha manera d' averiguarho; tothom s' escusa, tots se donan la culpa l' un al altre. Lo resultat es que Espanya es lo país més pobre de la terra.

—¿Pobre?

—Si senyor; pobre, pelat, sense un céntim.

—Donchs no m' explico cóm es que al infern continuament hi están venint espanyols ríchs.

—¿De debó?

—¡Vaya! Ministres, arcaldes, regidors, diputats, administradors d' aduana... tot alló n' es ple.

—Bé, aquests es diferent; com que tenen tan bons sous y tantas gangas... La nació, la nació en general es la que la passa prima.

—¿Ja heu fet tot lo que us pertoca per surtir d' aquesta situació lamentable?

—Sí, home. ¡Que vols que nosaltres no haguém probat!

—¿Heu fet economías?

—¡Ah!... Aixó no pot ser: las economías aquí son impossibles: ¡lesionan tants interessos!

—¿Heu mirat de rebaixar las pagas?

—¡Cal Quan ne parlem, tothom protesta.

—¿Heu moralisat l' administració?

—¡Mora... moralisat, dius? ¿Qué vol dir aixó?

—¡Bol! ¿Tan atrassat estás?

—Es que en lo nostre diccionari, aquesta paraula moralitat no hi es... ó al menos ha caygut molt en desús...

—Vol dir, que en resumidas quantas no possehiu un clan ni ganas de tenirlo.

—¡Alto! Ganas moltas. Per só 'ra mateix deya alló que m' has sentit.

—A veure; repeteixm' ho.

—Deya que si aquesta arena 's tornés or...—

—¡Just!... Tots los vostres mals se curarian.

—Eco 'l' qué

—Donchs, bueno; aixó jo puch ferho, si vull.

—¡Ca!

—¿Ca?... Mira.

Al pronunciar aquestas paraulas, lo diable 's ajup y cull un grapat de sorra.

—¿Veus?—li diu obrint la mà.

Cada gra d' arena s' ha convertit en una moneda de cinch duros.

Lo ministre llenca un crit d' alegría, y prescindint de las circumstancias físicas que adornan al diable y olvidant, sobre tot, qu' es representant d' una nació eminentment católica, 's tira sobre 'l' seu interlocutor y l' abraça set ó vuyt vegadas.

—¡Ets la nostra esperansa! ¡ets un trunfo! ¡ets un ángel!

Lo diable 's mossega 'ls llabris per no plantarse descaradament a riure, y continúa ab molta calma:

—¿N' estás convenut ara del meu poder?

—Sí; home, si: convenudíssim. Si 'm donas una dobleta d' aquestas, te convido ara desseguida al restaurant. ¡Ves si n' estich de convenut!

—Donchs bé: jo faré aquest mateix prodigi en tot lo litoral d' Espanya. Totas las vostras platjas se convertirán en un moment dat en arenals d' or: cada gra de sorra, una moneda de cinch duros; cada palet, un' unsa. Pero ha de ser ab una condició.

—¿Quina? Digas.

—Que avants, tots los politichs monárquichs heu de sortir d' Espanya.

Lo ministre 's queda com qui veu visións.

—¿Y per qué?—pregunta ab veu tremolosa.

—Déixau corre. Ha de ser ab aquesta condició precisa.

—Y si no...

—Si non, non. No hi ha dobletas ni unsas.

—¿Pero per qué?—torna a preguntar lo ministre ja una mica alterat.

—¿Vols que t' ho digui cla y net?

—¡Sí!

—Donchs, perque si deixava a Espanya en mans de la faramalla monárquica, encara que tota la sorra 's convertís en or, dintre de quatre dias tornariau a estar igual que ara, perque vosaltres us ho menjéu tot, tot, tot absolutament...

Dihent aixó y deixant al desventurat ministre fret y plantificat oom una estàtua de pedra, lo diable 's menja las dobletas que té a la mà, dona una estirada d' orelles al aturadit politich... y desapareix llesant una estrepitosa rialla, una rialla auténticament diabólica.

A. MARCH

DINS DE L' AYGUA

(Diálech entre un burro de mar y un politich de terra)

—¡Hola! ¿Un home?

—¡Calla! ¿un peix?

¿Podré banyarme hé aquí?

—Ab carbassas, crech que sí.

—¿No ets un burro tú?

—L' mateix.

—¿Sabs que la teva existencia

ha de ser molt divertida?

Gronxarse tota la vida

en completa independencia;

tenir sempre 'l' cos fresquet,

no trobar pols pel camí,

ni está exposat a mori

may de gana...

—Ni de set.

—No te 'n riguis: mes d' un home

si 'l' teu benestar sabia

tal volta t' envejaria.

—Noy, veig qu' estás molt de broma.

¿Que t' creus que dintre del mar

no hi ha penas y miserias,

y disgustos y tragerias

com en qualsevulga part?

—Y que ha d' haver! ¡fuig d' aquí!

DON ANTON JA SENT L' OLOR

—Comensémnos a arreglar, que 'm sembla que aviat ens cridarán.

No paguéu contribucions, no teniu clubs ni presons, no us apujan may lo vi, no forméu en la milicia, no heu de pensá en treballar... ¿y encara 'm voldrés negar que 'l' mar es una delícia?

—¡Oh! Es vritat que aquí 'ns lliurém

de tots aquestos mal-de-caps;

pero apart de aixó ¿tú sabs

los mil perills que corrém?

Devegadas tot fent gresca

ó pasturant per la sorra,

vé un homenot y ¡a la porra!

ens ensenya un am y 'ns pesca.

Altres cops sense pensar

passém massa prop de un llus

y en lo temps de dir Jesús,

se 'ns menja per esmorzar.

Las barquetas ens empaytan,

las tempestats ens marejan,

los delíns ens baquetejan,

les tiburons ens vraytan

Molts cops ni 'ns gosém a moure

ni estém may segurs en lloch

y ¡que t' creus que 'ns mullém poch

los dias que 's posa a ploure?...

—¿De veras?

—Te dich que sí;

vivim ab molta amargura...

—¿Sabs, burret, que se 'm figura

que t' estás burlant de mi?

—No, fill, no; bromas apart:

tant si 'm creus com si no 'm creus,

aquest mar que ara tu veus

dista molt de ser la mar.

—¿Es dir que 'l' meu càlcul s' erra?

—Si senyor, completament:

en lo liquit element

hi passa 'l' mateix que a terra.

—¡Oh, ja veurás! Jo t' diré;

a la terra va com va;

lo qu' es jo no 'm puch queixá.

—¿Hi estás molt bé tú?

—Molt bé.

No faig res, bech del bon vi,

sopo, esmorzo, breno, dinó,

jugo a pilota, patino,

fumo puros d' alló fi,

vaig als teatros y als balls,

soch dels circuls, tinch querida,

no 'm deixo perdre corrida

ni carrera de caballs,

gasto ab tota negligencia

sense sombra de neguit,

y a las quatre 'm fico al llit

llegint *La Correspondencia*

—Pero ¿ni per dignitat,

pel que dirá le opinió

no tens cap ocupació?

—¡Ja ho crech! Faig de diputat.

—¿Qu' es aixó?

—Apuradament,

no ho sé de cert ni m' ho explico:

jo únicament m' hi dedico

per pur entreteniment.

Quan vaig a alguna sessió

ni sé perque hi soch allí:

quan haig de dir no, dich si

quan haig de dir sí dich no.

—De lo qual se deduix

qu' ets un zero rematat...

—¡Angela!... Soch diputat

perque diu que aixó vesteix.

—May havia vist cap llonza

ab tant graciós desenfadat...

¡Neda sense cap cuidat,

que aquí 'l' suro no s' enfonza!

—¿Que te 'n vas?

—Si; haig de tugi,

perque si 'm veyan ab tú,

al capdevall potsé algú

pensaria mal de mi.

—¡Adios, burro!

—¡Vaja, adió!

—¿Quedarém 'm amichs, vritat?

—¡Está clá! ¡Si ben mirat

tú y jo... casi bé som dos!

C. Gumá

Surtirá la senmana entrant

¿PER QUÉ

NO 'S CASAN

LAS DONAS?

PER C. GUMÁ

ILUSTRACIONES DEL ARTISTA M. Moliné

¡DOS ralets per tot arreul!

Supliquém als corresponsals que encara no han fet lo pedido, que 'l' fassin sens pérdna de temps a fi d' evitar retrás en los envíos.

REPIEYS

ha prohibit la venta de fotografias que representan al rey Altonso XIII vestit de capitá general, y que per tractarse de una criatura y del primer càrrech de la milícia, resultan una verdadera monada.

La causa de la prohibició no es política, sino judicial, sent filla de la competència que s'están fent els fotógrafos de Madrid, Srs. Perez y Debas.

Veritat qu' es una viva llástima que no s' trobi un medi de conciliar aqueixas diferèncias?

¡Quí sab!
Aixís com en Cánovas y en Sagasta están molt satisfets ab el torn pacífich dels partits monárquichs, no crech que sigués tan difícil contentar als Srs. Debas y Perez.

No s' hauria de fer mes que establir lo torn pacífich dels fotógrafos de la Real Casa.

Contradansa real.
Lo rey Milano, de Servia, va abdicar no fa molts anys, a favor del seu fill Alejandro.

Ara diu que 'l jove Alejandro tracta d' abdicar a favor de son pare.

Després lo pare deurá tornar a abdicar a favor del fill.

Y aixís successivament, fins el dia que 'l poble acaba l' humor y la paciència, y 'ls envihi tots dos a passeig per *in saecula saeculorum*.

¡Quins espectacles mes hermosos! ¿eh?
Es ja lo mes deplorable que en lo mon donarse pot...
Qualsevol se pensaria que aixó passa... a n' al Ninot.

A San Sebastián hi ha un actor cómich que actualment treballa ab en Rosell, cantant sarsuelas per horas.

Al tal actor li ha tocat la divina gracia y 's disposa a entrar a Loyola, tan bon punt termini 'ls seus compromisos ab lo teatro del Circo.

Mes clar: al deixar la companyia de n Rosell, entrarà en la Companyia de Jesús.

Ahont, com es de suposar, continuarà fent la comedia.

Los ministros están molt disgustats contra 'l comandant del Conde Venadito, porque aquest senyor, qu' es un taurómaco de primera vá obsequiar ab un banquete a bordo de aquell barco al espasa Guerrita.

Molt será que ab motiu de aquesta expansió taurómaca, al comandant del Conde Venadito no li donguin la gran corrida.

No obstant crech que 'l pundonorós marido sabrá defensarse, dihent:

—Quín mal hi ha en obsequiar a un primer espasa? Calculin, Srs. ministros, que l' héroe de Sagunto comensa a ser vell. Y si un dia 'ns falta la seva espasa salvadora ¿qué será de la nostra causa si no podem contar ab la del héroe cordobés?

¿No saben lo que hi ha sobre 'l cólera francés? Que si vol entrar a Espanya, no tindrà mes remey que venirhi per terra; porque ¡lo qu' es per mar!...

Tots los barcos que arriban de ports francesos una mica sospitosos, son enviats al lazareto: en cambi, als trens de viatjers que venen del mateixos punts ningú 'ls diu una paraula.

¿Qué diuhen? ¿que aquest absurdo es un xich massa bunyol?
Potser si, pero confessin qu' es de lo mes espanyol.

Lo govern espanyol ha enviat lo crucero D. Juan de Austria als mars de la Xina.

¿Saben per qué li ha enviat?
¿Per defensar los interessos que Espanya té allí?

No senyors: porque *presenciá* las operaciones de la guerra xino japonesa.

Es a dir, porque 's miri la funció.

Y Juan s' acabi la guerra entre Ki-Li y Mica-Pauca, los oficiales del crucero puguin publicarne un' auca.

Dugas noticias que casualment trobo juntas.
«Al mestre de Zumárraga li han robat vuyt mil rals.»
«Al mestre de Castell d' Alicante se li deuhen set mil pessetas.»

Los uns porque no 's pagan, los altres perquè 'ls roban... ¡pobres mestres d' estudi! ¡qué divertits se troban!

Sembla que hi havia intencions d' enviar al general Martinez Campos a Cuba.

Pero l' home ha ensumat la combinació y ab tota la mansuetut possible ha dit que no hi vol anar.

¡A Cuba ell! ¡A Cuba, están com están las cosas d' aquí!...

Fa bé de moures, aixó es lo segú: ben clá ho diu lo ditxo: —A lo tuyo, tú.

Lo senyor Gamazo está cassant per aquestas montanyas de Déu.

Ell es aixís: ha de cassar sempre. O té de cassar perdius disparantlos perdigons ó pobres contribuyents tirantlos contribuciones.

Diu un diari carcunda: «Si la patria ho exigeix, los carlistas s' aixecarán...»

Si senyors. Y quan s' hajan aixecat, com molts cops los hem fet veure, no tindrán altre remey que tornarse a asseure.

A América s' ha descubert una conspiració anarquista d' un alcans extraordinari. La mar de bombas, máquinas infernals, gran dipòsits d' explosius... vaja, lo necessari per enviar tot lo Nou món a passeig.

—«A América vamos la gloria a buscar...»
—No hi vajis, no hi vajis, que 't pot costar car.

Sembla que 'ls tocinyres barcelonins están fermament resolta a apoyar als candidats ministerials en las próximas elecciones de diputats per la Provincia.

Vostés preguntarán:—¿Ab tants votos contan aquestos venturosos tocineritos?
Y jo 'ls respondré:—Vots precisament no crech que 'n tinguin gayres; pero en cambi tenen molt llart... y ¡vaja! poden untar molt.

Llegeixo: «El ministro de Estado, Sr. Moret espera que a fines de mes entregará Marruecos el segundo plazo de la indemnización.»

No ho assegura: ho espera, veurém que fá la gent mora. Fá de molt bon esperar assegut a la poltrona.

Los amos de casas de joch, segons diu un periódich de Madrid, pensan valerse de un personatge de gran influencia dintre del partit liberal para conseguir que no se 'ls molesti en l' exercici de la seva honrada industria.

Y ja veurán vostés com se surten ab la seva.

¿Quánt s' hi jagan?

Se tractés de algun pensament útil ó de algun propòsit moralisador, y tot serian dificultats per impedirlos.

¿Pero 'l joch? ¿No viuhén d' eli un

gran número de cassinos de Madrid, que secundan la política monárquica?

Donchs, *andé la ruleta*, que com deya aquell: *el movimiento se demuestra andando*.

¡Ah! Vaja: *sentarse, que no ha sido nada*. Alló que deyan de que 'l govern estava tan inmodat ab los oficiales del Venadito per mor del xefis celebrat en honor del Guerrita, a última hora ha quedat desmentit.

Ni 'l tiberi te res de particular, ni 'l ministre s' ha enfadat en lo mes minim, ni 'ls periodichs que s' ocupan de la cosa saben lo que s' embolican.

Bueno, donchs. No trobanthi 'l govern re que dir ni que castigar, desde ara ja sabem que «pued» el xefis continuar.»

D. Emilio, segons diuhen, está irritadíssim ab lo govern y especialment ab lo ministre de la Gobernación, porque al confeccionarse 'ls encasillats para las próximas elecciones de diputats provinciales, s' ha prescindit casi en absolut de las sevas recomendaciones.

Crech que a la Magdalena pecadora de la democracia, li están molt bé 'ls micos que li donan. No 's mereix altra cosa:

Que ja vá dirho 'l poeta ab sa veu autorisada: «El traidor no es menester siendo la traición pasada.»

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63 —BARCELONA

LOS CATOLICHS D' AVUY

Un d' aquests pios confreres que per amor als monissos s' empenyan las joyas santas y 's puleixen los tapissos.

LA BARRACA FUSIONISTA

—¡Vajin entrant, caballers
¡L' admiració dels dos mons!

¡Aquí dintre podran veure
com la Espanya se 'n va á fons!

Negro.

